

QUYẾT ĐỊNH

**Phê duyệt Thiết kế tổng thể Thị trường bán buôn điện
cạnh tranh Việt Nam**

BỘ TRƯỞNG BỘ CÔNG THƯƠNG

Căn cứ Luật Điện lực ngày 03 tháng 12 năm 2004 và Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Điện lực ngày 20 tháng 11 năm 2012;

Căn cứ Nghị định số 95/2012/NĐ-CP ngày 12 tháng 11 năm 2012 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Công Thương;

Căn cứ Quyết định số 63/2013/QĐ-TTg ngày 08 tháng 11 năm 2013 của Thủ tướng Chính phủ quy định về lộ trình, các điều kiện hình thành và cơ cấu ngành điện để hình thành và phát triển các cấp độ thị trường điện lực tại Việt Nam;

Theo đề nghị của Cục trưởng Cục Điều tiết điện lực,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt Thiết kế tổng thể Thị trường bán buôn điện cạnh tranh Việt Nam với các nội dung sau đây:

1. Tên gọi

a) Tên tiếng Việt: Thị trường bán buôn điện cạnh tranh Việt Nam;

b) Tên tiếng Anh: Vietnam Wholesale Electricity Market;

c) Tên viết tắt: VWEM.

2. Đơn vị tham gia Thị trường bán buôn điện cạnh tranh

a) Bên bán điện

- Đơn vị phát điện sở hữu các nhà máy điện có công suất đặt lớn hơn 30 MW.

b) Bên mua điện

- Tổng công ty Điện lực miền Bắc, Tổng công ty Điện lực miền Trung, Tổng công ty Điện lực miền Nam, Tổng công ty Điện lực Thành phố Hà Nội, Tổng công ty Điện lực Thành phố Hồ Chí Minh (sau đây viết là các Tổng công

ty Điện lực);

- Đơn vị bán buôn điện;
- Khách hàng sử dụng điện lớn đủ điều kiện.

c) Công ty Mua bán điện: là đơn vị mua buôn điện đặc biệt, ký hợp đồng với các đơn vị phát điện theo quy định;

d) Đơn vị cung cấp dịch vụ phục vụ hoạt động của Thị trường bán buôn điện cạnh tranh: là đơn vị cung cấp dịch vụ cho các thành viên tham gia giao dịch trong Thị trường bán buôn điện cạnh tranh trên nguyên tắc đảm bảo tính công bằng, minh bạch và không phân biệt đối xử; độc lập với Bên mua điện và Bên bán điện, bao gồm:

- Đơn vị vận hành hệ thống điện và thị trường điện: hiện nay là Trung tâm Điều độ hệ thống điện Quốc gia;

- Đơn vị cung cấp dịch vụ truyền tải điện: hiện nay là Tổng công ty Truyền tải điện Quốc gia;

- Đơn vị cung cấp dịch vụ phân phối điện: là đơn vị có giấy phép hoạt động điện lực trong lĩnh vực phân phối điện, bao gồm các Tổng công ty điện lực và các đơn vị điện lực có giấy phép hoạt động điện lực trong lĩnh vực phân phối điện;

- Đơn vị thu thập và quản lý số liệu đo đếm điện năng: là đơn vị có chức năng thu thập, quản lý và cung cấp số liệu đo đếm điện năng phục vụ công tác thanh toán trong Thị trường bán buôn điện cạnh tranh.

3. Cơ chế hoạt động của Thị trường bán buôn điện cạnh tranh

Thị trường bán buôn điện cạnh tranh Việt Nam là thị trường toàn phần, điều độ tập trung. Mua bán điện trong thị trường điện thực hiện thông qua thị trường giao ngay và hợp đồng mua bán điện. Các cơ chế vận hành Thị trường bán buôn điện cạnh tranh cụ thể như sau:

a) Cơ chế vận hành của thị trường điện giao ngay

- Đơn vị phát điện chào bán toàn bộ công suất khả dụng lên thị trường giao ngay với giá chào nằm trong dải từ giá sàn đến giá trần;

- Lịch huy động các tổ máy được Đơn vị vận hành hệ thống điện và thị trường điện lập theo nguyên tắc tối thiểu hóa chi phí mua điện cho từng chu kỳ giao dịch căn cứ trên bản chào giá của các tổ máy, dự báo phụ tải hệ thống điện có xét đến các ràng buộc vận hành hệ thống điện;

- Giá thị trường giao ngay được Đơn vị vận hành hệ thống điện và thị trường điện xác định sau ngày vận hành cho từng chu kỳ giao dịch căn cứ trên phụ tải thực tế của hệ thống điện, các bản chào giá và công suất sẵn sàng thực tế của các tổ máy.

b) Cơ chế hợp đồng mua bán điện song phương

Bên bán điện và Bên mua điện trên Thị trường bán buôn điện cạnh tranh có quyền tự do lựa chọn đối tác để thoả thuận ký hợp đồng mua bán điện song phương theo quy định của Bộ Công Thương.

c) Cơ chế cung cấp dịch vụ phụ trợ

- Số lượng dịch vụ phụ trợ cần thiết hàng năm do Đơn vị vận hành hệ thống điện và thị trường điện xác định để đảm bảo an ninh hệ thống điện. Giá các dịch vụ phụ trợ được xác định trên nguyên tắc đảm bảo cho nhà máy điện cung cấp dịch vụ thu hồi đủ chi phí;

- Dịch vụ phụ trợ trong Thị trường bán buôn điện cạnh tranh do đơn vị phát điện cung cấp được huy động và thanh toán theo các quy định của Thị trường bán buôn điện cạnh tranh.

d) Cơ chế thanh toán

- Thanh toán trên thị trường giao ngay: Đơn vị vận hành hệ thống điện và thị trường điện có trách nhiệm tính toán và công bố các khoản thanh toán trong thị trường điện giao ngay cho từng chu kỳ giao dịch và cho toàn bộ chu kỳ thanh toán;

- Thanh toán theo hợp đồng mua bán điện song phương: Bên mua điện thanh toán trực tiếp cho Bên bán điện theo các quy định trong hợp đồng căn cứ trên sản lượng điện hợp đồng, giá hợp đồng và giá thị trường giao ngay theo quy định của Thị trường bán buôn điện cạnh tranh;

- Thanh toán chi phí sử dụng dịch vụ: Đơn vị thành viên tham gia giao dịch trong Thị trường bán buôn điện cạnh tranh có trách nhiệm thanh toán các khoản chi phí sử dụng các dịch vụ truyền tải điện, phân phối điện, vận hành hệ thống điện, vận hành thị trường điện và các dịch vụ khác cho các đơn vị cung cấp dịch vụ theo quy định.

đ) Cơ chế huy động và thanh toán cho đơn vị phát điện gián tiếp giao dịch trong Thị trường điện bán buôn cạnh tranh (các nhà máy điện BOT, các nhà máy điện vận hành theo yêu cầu đặc biệt của Chính phủ, nguồn nhập khẩu điện)

- Huy động nguồn điện theo nguyên tắc tối thiểu hoá chi phí mua điện toàn hệ thống, đồng thời đảm bảo tuân thủ các cam kết hợp đồng và các ràng buộc đặc thù của nguồn điện;

- Thực hiện thanh toán cho các sản lượng điện này theo các quy định trong hợp đồng mua bán điện đã ký kết.

Điều 2. Các giai đoạn thực hiện Thị trường bán buôn điện cạnh tranh

1. Thị trường bán buôn điện cạnh tranh giai đoạn thí điểm được thực hiện theo hai giai đoạn:

a) Giai đoạn I (dự kiến từ năm 2015 đến năm 2017)

- Các Tổng công ty Điện lực thực hiện mua không quá 5% sản lượng điện thực tế theo giá thị trường, phần còn lại theo giá bán điện của Tập đoàn Điện lực Việt Nam bán cho các Tổng công ty Điện lực. Khách hàng sử dụng điện tiếp tục mua điện từ Tổng công ty Điện lực theo biểu giá bán lẻ điện thống nhất toàn quốc;

- Công ty Mua bán điện tiếp tục ký kết hợp đồng mua bán điện với các Đơn vị phát điện mới;

- Cơ chế chào giá, huy động các tổ máy trong giai đoạn I thực hiện tương tự như Thị trường phát điện cạnh tranh.

b) Giai đoạn II (dự kiến từ năm 2017 đến năm 2019)

- Nâng tỷ lệ mua buôn điện qua Thị trường điện bán buôn điện cạnh tranh của Tổng công ty Điện lực để tăng tính cạnh tranh;

- Khách hàng sử dụng điện lớn và Đơn vị bán buôn điện đáp ứng đủ điều kiện do Bộ Công Thương quy định được phép tham gia Thị trường bán buôn điện cạnh tranh và thực hiện ký kết hợp đồng, mua bán, thanh toán theo quy định vận hành Thị trường bán buôn điện cạnh tranh;

- Thực hiện thí điểm tại một số Tổng công ty Điện lực hoặc Công ty Điện lực cơ chế khách hàng sử dụng điện lớn được mua điện với các Tổng công ty Điện lực hoặc Công ty Điện lực khác theo biểu giá trong khung giá do cơ quan nhà nước có thẩm quyền quy định;

- Đơn vị sử dụng lưới điện truyền tải, lưới điện phân phối có trách nhiệm thanh toán chi phí sử dụng lưới điện theo quy định;

- Đơn vị thành viên tham gia giao dịch trong thị trường điện có trách nhiệm thanh toán chi phí sử dụng dịch vụ đo đếm điện năng, chi phí dịch vụ vận hành hệ thống điện và điều hành thị trường điện theo quy định.

2. Thị trường bán buôn điện cạnh tranh giai đoạn hoàn chỉnh (dự kiến từ năm 2019 đến năm 2021)

- Cho phép các khách hàng sử dụng điện lớn và Đơn vị bán buôn điện đủ điều kiện được tham gia Thị trường bán buôn điện cạnh tranh theo quy định.

Điều 3. Tổ chức thực hiện Thị trường bán buôn điện cạnh tranh giai đoạn thí điểm

1. Giao Cục Điều tiết điện lực

a) Chủ trì xây dựng thiết kế chi tiết Thị trường bán buôn điện cạnh tranh trình Bộ trưởng Bộ Công Thương phê duyệt trong năm 2015;

b) Chủ trì xây dựng thông tư quy định vận hành Thị trường bán buôn điện cạnh tranh và các văn bản quy phạm pháp luật liên quan trình Bộ trưởng Bộ Công Thương ban hành đáp ứng yêu cầu, tiến độ vận hành Thị trường bán buôn điện cạnh tranh quy định tại Điều 2 Quyết định này;

c) Chủ trì, phối hợp với các đơn vị trong Bộ Công Thương xây dựng đề án tái cơ cấu ngành điện phục vụ thị trường bán buôn điện cạnh tranh;

d) Chủ trì, phối hợp với Tập đoàn Điện lực Việt Nam tổ chức đào tạo nâng cao năng lực cho các đơn vị tham gia Thị trường bán buôn điện cạnh tranh;

đ) Hướng dẫn, chỉ đạo và đôn đốc các đơn vị tham gia Thị trường bán buôn điện cạnh tranh chuẩn bị các điều kiện cần thiết để vận hành thị trường bán buôn điện, đáp ứng yêu cầu, tiến độ vận hành Thị trường bán buôn điện cạnh tranh quy định tại Điều 2 Quyết định này.

2. Giao Tập đoàn Điện lực Việt Nam

a) Xây dựng đề án đào tạo nâng cao năng lực cho các đơn vị tham gia Thị trường bán buôn điện cạnh tranh trình Bộ Công Thương phê duyệt trong Quý I năm 2015 và chuẩn bị nguồn kinh phí để triển khai thực hiện;

b) Xây dựng đề án phát triển cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin phục vụ vận hành và giám sát hoạt động của Thị trường bán buôn điện cạnh tranh trình Bộ Công Thương phê duyệt các nội dung phục vụ giai đoạn I của Thị trường bán buôn điện cạnh tranh thí điểm trong Quý II năm 2015; các nội dung phục vụ Thị trường bán buôn điện cạnh tranh các giai đoạn còn lại trong Quý IV năm 2015;

c) Lập phương án và trình Bộ Công Thương phương án tách bạch về tổ chức và tách bạch hạch toán chi phí của các bộ phận phân phối điện và bán lẻ điện của các Tổng công ty Điện lực trong Quý I năm 2015;

d) Đầu tư, nâng cấp các cơ sở hạ tầng kỹ thuật cần thiết đáp ứng theo yêu cầu vận hành Thị trường bán buôn điện cạnh tranh cho Đơn vị vận hành hệ thống điện và thị trường điện, Công ty Mua bán điện, Đơn vị thu thập và quản lý số liệu đo đếm điện năng và cho giám sát hoạt động thị trường điện của Cục Điều tiết điện lực;

đ) Phối hợp với Cục Điều tiết điện lực, hỗ trợ kinh phí, các nguồn lực cần thiết khác để triển khai xây dựng và thực hiện các nhiệm vụ quy định tại Khoản 1 Điều này.

3. Giao các Đơn vị phát điện, các Tổng công ty Điện lực, Tổng công ty Truyền tải điện Quốc gia, Đơn vị bán buôn điện và các khách hàng sử dụng điện lớn tham gia Thị trường bán buôn điện cạnh tranh:

a) Đầu tư, nâng cấp các trang thiết bị cần thiết phục vụ việc tham gia Thị trường bán buôn điện cạnh tranh theo thiết kế đã được duyệt trong phạm vi quản lý của đơn vị, đảm bảo tương thích với hệ thống cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin cho Thị trường bán buôn điện cạnh tranh đã được duyệt;

b) Tham gia các chương trình đào tạo và bố trí nguồn kinh phí cho việc đào tạo nâng cao năng lực cho các đơn vị thành viên đáp ứng yêu cầu tham gia Thị trường bán buôn điện cạnh tranh theo đúng tiến độ.

Điều 4. Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký.

Điều 5. Cục trưởng Cục Điều tiết điện lực, Chánh văn phòng Bộ, Chánh thanh tra Bộ, các Vụ trưởng, Tổng Cục trưởng, Cục trưởng có liên quan thuộc Bộ, Tổng giám đốc Tập đoàn Điện lực Việt Nam, các đơn vị điện lực và các tổ chức, cá nhân có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Thủ tướng CP (để b/c);
- PTTg Hoàng Trung Hải (để b/c);
- Bộ trưởng (để b/c);
- Thứ trưởng Cao Quốc Hưng;
- Như Điều 5;
- Lưu: VT, ĐTĐL.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Lê Dương Quang